

Wiki:

La verden vite hva du vet

Internett gjør det enkelt for fagfolk å dele kunnskap med hverandre. Bruk helsefaglige *wikier* som kunnskapskilde –og bidra til å gjøre de bedre.

Endre Aas og Øystein Eiring

Enkelt, morsomt og en viktig oppgave: En wiki er et nettsted hvor brukere lett kan publisere nytt innhold, og redigere eller slette tekst som allerede er laget. Resultatet er enorme kunnskapssamlinger vi alle kan nyte godt av -laget av menneskelige fellesskap. Sofistikert programvare og et sosialt system hindrer anarki.

Best kjent er Wikipedia, som med 2,1 millioner engelskspråklige artikler er fire ganger med omfattende enn Encyclopedia Britannica. Kvaliteten er vist å være sammenlignbar -og økende. Feil og mangler fins –de er det en invitasjon til å gjøre tekstene enda bedre.

Mens alle som ønsker kan redigere Wikipedia, kan wikier som Ganfyd kun redigeres av nettbrukere med helsefaglig utdanning.

En ny trend er at bedrifter bruker wikier på egne intranett. Har du et prosjekt som kan trenge en wiki, kan du laste ned nødvendig programvare fra www.mediawiki.org

Hva er en wiki?

- En wiki er en form for programvare
- Brukere kan enkelt skape, redigere og lenke nettsider
- Gjør det mulig å skape nettsteder gjennom samarbeid
- Kan brukes i kunnskapshåndtering og på intranett
- En av de mest kjente er Wikipedia

Kilde: Wikipedia

10 helsefaglige wikier

Internett har flere wikier å by på enn Wikipedia. Her er noen av de beste innen helsefagene.

Wikier har vært beskrevet som ”amatørenes seier over ekspertene” –men hva når også ekspertene bidrar? Internett anno 2008 gir en rekke eksempler på wikier av og for fagfolk.

Wikipedia Portal: Medicine

Wikipedia har en egen seksjon for medisin. Portalen inneholder for øyeblikket rundt 1700 artikler innen medisin og helse, og er en av de mest testede og diskuterte medisinske wikiene. Kvaliteten har vært vurdert som høy. Passer for alle fagområder innen medisin, og for studenter så vel som profesjonelle.

<http://en.wikipedia.org/wiki/Portal:Medicine>

AskDrWiki

AskDrWiki er en av de mest kjente, medisinske wikiene. Slagordet er *We are all Dr. Wiki*. Tre leger ved Cleveland Clinic i USA driver tjenesten. Wikien er uavhengig, non-profit, og har som mål å være en infobank for ekspertkunnskap innen medisin. Her finner du informasjon om alt fra kirurgi til sykepleie, med vekt på kardiovaskulære emner. Bilder og andre ressurser beregnet på folk under utdanning er en del av tilbudet.

Ikke alle kan bidra: For det første må du ha helsefaglig bakgrunn, for det andre må du melde deg til evaluering først. Omfanget er for øyeblikket 350 artikler.

<http://www.askdrwiki.com>

Ganfyd

Ganfyd er en av de mest aktive wikiene med over 3000 artikler og nesten 400 bidragsyttere fra flere land. Forkortelsen står for *Get a Note From Your Doctor*. Sammen med Wikipedias medisinske portal og AskDrWiki er Ganfyd med på vår tre på topp-liste.

Som en av de første medisinske wikiene har nettsiden vært rettesnor for et økende antall medisinske wikier. Den holder fortsatt stand som en av de best kvalitetssikrede. Tjenesten stiller strenge krav til medisinsk bakgrunn for å bidra.

<http://www.ganfyd.org>

Wikisurgery

Wikisurgery ble lansert i 2006. Tittelen forteller at kirurger er målgruppe, men tjenesten er også beregnet på pasienter. Ansvarlig er Surgical Associates Ltd, utgiver av *The International Journal of Surgery*. Her finner du informasjon om kirurgi og får tilgang til diskusjoner. I skrivende stund ligger 646 artikler inne -alle kan bidra til å øke antallet.

<http://wikisurgery.com>

Radiopedia

Ute etter informasjon innen radiologi? I denne "radikien" fins artikler, leksikon og lærebøker, og en egen kategori for differensialdiagnoser. Et stort billedmateriale kompletterer. Alle kan bidra.

<http://www.radiopaedia.org>

En lignende tjeneste er <http://www.radiologywiki.org/wiki>. Tjenesten tilbyr idag 659 artikler innen radiologi.

Nursingwiki

Nursingwiki har fokus på sykepleie og omsorg. Wikien er ikke stor -bare 107 artikler er skrevet siden oppstarten i 2006. Alle interesserte kan sette seg foran skjermen og bidra. Wikien passer for helsefolk i utdanning eller jobb, og har endel fint billedmateriale.

<http://en.nursingwiki.org>

Clinfowiki

Forkortelsen står for *The Clinical Informatics Wiki* -en egen wiki for alle som jobber med eller er interessert i informasjonsteknologi og datateknolgi i helsevesenet. Wikien har selvsagt vanlige wiki-artikler, men også mange referanser og sammendrag fra artikler og bøker. Her finner du emner som *Improving Outcomes with Clinical*

Decision Support og *Data interchange standards in healthcare IT*. Wikien har eksistert siden 2005 og alle som vil kan bidra.

<http://www.informatics-review.com/wiki>

Human Physiology

Denne wikien ble opprinnelig laget som en interaktiv lærebok i fysiologi for sykepleierstudenter og andre som kunne ha bruk for et oppslagsverk innen faget. Etter hvert har tjenesten økt i kvalitet og omfang, og er i dag blitt en del av tjenesten *Wikibooks*. Wikibooks er Wikipedias samling av gratis tilgjengelige "bøker" beregnet på undervisning og studier. Her kan alle som ønsker redigere. Wikien passer alle som er opptatt av fysiologi - til kjapp referanse eller generell innføring.

http://en.wikibooks.org/wiki/Human_Physiology

FluWiki

FluWiki er en uavhengig wiki viet kunnskap om influensa. Tjenesten er ment som en infobank for helsepersonell og folk som jobber med sykdomsberedskap. Her ligger fagartikler, erfaringer og annen informasjon om pro-aktivitet, kriseberedskap og utredning. Siden har lenker til nyttige ressurser, eksempelvis <http://fluwiki.no/> som er den norske miniversjonen.

I FluWikis forum kan brukere delta i diskusjoner og holde seg oppdatert på sykdomsutbrudd verden over. Den norske siden er mer som et diskusjonsforum å regne, og kvalifiserer ikke som wiki. Nettsiden kan likevel være et sted å begynne for den som er interessert i influensaproblematikk her til lands. Alle kan redigere og poste.

<http://www.fluwikie.com/>

WiserWiki

Det gigantiske medisinske forlaget Elsevier står bak WiserWiki, som fremdeles er i testversjon, men fullt brukbar. Wikien er laget med utgangspunkt i Elseviers *John Noble's Textbook of Primary Care Medicine*, som danner grunnlaget for emnekategoriene. Hvis du ønsker å delta, må du søke om redigeringsrettigheter. Lese og lære kan derimot enhver med interesse for medisin gjøre.

Et spørsmål en samtidig kan stille seg er hvorfor kommersielle Elsevier tilrettelegger en gratis informasjonsbase...

http://www.wiserwiki.com/Main_Page